

V této práci jsem se pokusil analyzovat vývoj v několika oblastech, v nichž se čínská vláda nebo její provinční úředníci pokoušeli modernizovat svůj stát. Modernizace zahraniční politiky přinesla rozpad tradiční čínské představy o nadřazenosti čínského císařství k ostatním zemím a odbourala nedůvěru k cizině, jež ve společenské atmosféře přetrvávala po celé období Mingů a Čchingů (zpočátku jako bezprostřední reakce na mongolskou okupaci ve 13. a 14. století, později jako snaha udržet stabilitu uvnitř státu). Zahraniční obchod, který se po mnoha zákazech stal opět významnou složkou čínské ekonomiky, pomohl zvýšit produkci, modernizace celé ekonomiky se však stala nevyhnutelnou. Smluvní přístavy zrodily kompradora, který se lišil od tradičních čínských obchodníků a později se zapojil do čínské modernizace, tradiční obchodníci většinou nedokázali na nově změněné podmínky včas reagovat. Pohrdání obchodníky a vojáky ze strany úředníků se do značné míry vytratilo. Síť železnic a také telegraf učinily vnitrozemí Číny mnohem přístupnější, ale také propojily Čínu s vnějším světem, stejně jako modernizovaná lodní doprava. V průběhu v podstatě dosti krátké doby let 1860-1911 prodělala prastará civilizace obrovský přerod, který jí otevřel cestu do "rodiny národů", zároveň ji však uvrhl na cestu nejistoty, rozpadu státu, občanských válek a vnějšího ohrožení v období po pádu císařství, militaristů a Čínské republiky.